No. 1837 Zaterdag 15 Maart 1919. 36ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Nieuwe Begrooting voor 1920.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

§ 1.

Voor het dienstjaar 1920 zijn de uitgaven geraamd op een bedrag van f 1.600.456 of f 99.900 minder dan voor 1919.

Dit lagere bedrag is een gevolg van het niet voorkomen op de begrooting voor 1920 van eenige voor 1919 uitgetrokken posten en van het lager ramen dan voor 1919 van verschillende posten; de voornaamste dezer posten zijn:

Bezoldiging van de gezaghebbers van St. Martin en St. Eustatius, f 1500.

Kosten verbonden aan het vervoer van personen en goederen voor rekening der kolonie tusschen de eilanden der kolonie onderling (voor 1920 *Memorie* geraamd) f 39000.

Bezoldiging van den kantonrechter op Curaçao f 3700.

Bezoldiging van den griffier bij het kantongerecht op Curaçao f 3000.

Duurtebijslag voor de burgerlijke ambtenaren en beambten, alsmede voor het onderwijzend personeel aan de bijzondere scholen f 54000.

Duurtebijslag voor in Nederland met verlofbezoldiging, op wachtgeld of met pensioen vertoevende burgerlijke ambtenaren en voor pensioen genietende, mede in Nederland vertoevende, weduwen of weezen van burgerlijke ambtenaren f 6000.

Bijdrage aan de R. K. gemeente te Oranjestad op Aruba in de kosten van aanbouw van een nieuwe kerk f 1000.

Bezoldiging en toelagen van de onderwijzers, onderwijzeressen en beambten bij het openbaar meer uitgebreid lager onderwijs f 4600.

Renteloos voorschot aan de Eerste Sisal Cultuur Maatschappij te 's-Gravenhage (3e termijn) f 33.400.

Voeding en kleeding van de verpleegden in het gesticht voor melaatschen op St. Eustatius f 1200.

Geneesmiddelen en geneeskundige benoodigdheden voor de inrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten f 1500.

Verschillende uitgaven voor geneesmiddelen en geneeskundige behoeften voor onvermogenden, enz. (in het stadsdistrict op Curaçao f 12000.

Bezoldiging van den directeur van Openbare Werken 3000.

Buitengewone uitgaven voor onderhoud en herstelling van landsgebouwen en eigendommen, straten, wegen, enz. f 14,550.

Nieuwe werken f 9350.

Kosten van het opnemen en in kaart brengen van het eiland Saba f 1250.

Kosten voor het aanschaffen en opstellen van een kustlichttoestel voor de Noordwestpunt van Aruba f 21000.

Kosten voor het aanschaffen en opstellen van een kustlichttoestel voor de Noordwestpunt van Bonaire f 3000.

Pensioenen van burgerlijke landsdienaren f 3300.

Meer dan voor 1919 wordt o. m. noodig geacht voor:

Bezoldiging van een hoofd-commies meer f 3000.

Toelagen van 2 tweede-beambten meer f 1000.

Bezoldiging van een lid van het Hof van Justitie meer f 4000.

Bezoldiging van een substituut-griffier van het Hof van Justitie f 2500.

Bezoldiging van een griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden f 2000.

Reis- en teerkosten van 1 lid van het Hof van Justitie belast met de betrekking van rechter in het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden en van den griffier van dat kantongerecht f 1600.

Bezoldiging en toelagen van het politiepersoneel f 5800.

Bovenkleeding en schoeisel voor het politiepersoneel f 2000.

Vervoer van brievenmalen op de Bovenwindsche eilanden f 1000.

Andere uitgaven in het belang van de strooehoedenvlechtnijverheid f 1250.

Bezoldiging van 2 R. K. geestelijken van den 2n rang meer f 2400.

Bijdrage aan het Methodisten-genootschap op St. Martin in de kosten van herstelling van het kerkgebouw te Philipsburg 1000.

Bezoldigingen en toelagen van de onderwijzers, onderwijzeressen en beambten van het openbaar lager onderwijs f 10.900.

Bijdragen voor het bijzonder onderwijs f 4803.

Bijdrage voor opleiding van leerkrachten bij het bijzonder onderwijs f 1200.

Uitgaven voor een gouvernementsboekerij en leeszaal f 11.800.

Uitgaven in verband met de bevordering van het schoolbezoek f 10.000.

Bijdrage voor het onderhoud van R. K. weezen f 1300.

Kosten in het belang van den landbouw en de veeteelt (Bonaire) f 1.000.

Bezoldiging van een gouvernementsgeneeskundige in de buitendistricten op Curaçao meer f 3.500.

Onderhoud van de verpleegden in het krankzinnigengesticht en verdere kosten f 2000.

Uitgaven voor den reinigingsdienst op Bonaire, St. Martin, St. Eustatius en Saba f 4200.

Kosten van de stadsapotheek f 7000. Buitengewone geneesmiddelen enz. voor de in bijzondere gasthuizen opgenomen onvermogenden, enz. f 5000.

Vergoeding voor verpleging van onvermogenden op Aruba f 1200.

Kosten van onderhoud en bediening van een ziekenauto f 1000.

Kosten in verband met de waterverschaffing op St Eustatius f 8400. Benoodigdheden en andere uitgaven voor straat- en kustverlichting op Aruba en Saba f 2200.

§ 2.

Voor 1920 bedraagt het nadeelig verschil tusschen de uitgaven en de ontvangsten, dat door eene bijdrage uit 's Rijks schatkist moet worden gedekt, eene som van f 532.782. Hierbij moet worden in het oog gehouden, dat er in het ontwerp-begrooting van uitgaven memorieposten zijn voor maatregelen, waarvan de kosten nog niet kunnen worden geraamd.

Ondergeteekende hoopt, dat wanneer de vrede is gesloten, door herleving van handel en scheepvaart de inkomsten der kolonie aanmerkelijk zullen toenemen.

Door den oorlog leverde de opening van het Panama-kanaal voor Curaçao nog geen voordeelen op en werden de Curaçaosche Petroleum Maatschappij en de Mijnmaatschappij Curaçao in hun werk en afzet belemmerd.

Na den vrede zal zulks, zoo meent hij te mogen vertrouwen, spoedig beter worden, wat veel tot de bloei van de kolonie zal kunnen bijdragen.

Voor 1920 wordt voor de verdeeling van de uitgaven voor den gewonen dienst de stelregel gevolgd, aangenomen door Z. E. den Minister van Koloniën, bij de verdeeling van de uitgaven van de begrooting voor 1918. De uitgaven zijn verdeeld als volgt:

BUITENGEWONE DIENST.

Uitgaven in het belang van de strooehoeden-vlechtnijverheid (artt. 57 en 58), f 12.200.

Uitgaven in het belang van den landbouw en van de veeteelt (artt. 89 t/m 92) f 21.950.

Bezoldigingen en huishuur van 1 ingenieur en 1 opzichter voor het departement van openbare werken uitgezonden voor het tot stand brengen van verschillende werken (artt. 128 *a* en *b*), f 9000.

Wegenverbetering en nieuwe werken, (art. 133 *e*, *g*, *h* en *i* en artikel 134), f 150.550.

Uitgaven in het belang van de waterverschaffing (art. 137 *a*), f 27,475.

Te samen f 221.175.

Behalve deze uitgaven komen er op de begrooting der uitgaven nog verschillende memorieposten voor, die onder den buitengewonen dienst moeten worden gebracht, maar waarvoor, uit gebrek aan de noodige gegevens, nog geen bedragen kunnen worden geraamd; die posten zijn:

Kosten van inrichting van een post voor draadlooze telegrafie op een der Nederlandsche Bovenwindsche eilanden, en daarmede verband houdende uitgaven (art. 49).

Kosten van inrichting van een weerkundigen dienst met daaraan verbonden stormwaarschuwingsdienst (art. 93).

Kosten van bedrijf van den weerkundigen dienst (art. 94).

Het weder op vroegere breedte terugbrengen van eenige straten in de stadswijk Punda, welke in den loop der tijden door uitbouw aanmerkelijk in breedte zijn verminderd (art. 134 *h*).

Voortzetting van de verbetering van de haven Curaçao (136).

Kosten van onderzoek naar de mogelijkheid om Willemstad van een drinkwaterleiding te voorzien (art. 138).

Tegenover deze uitgaven van den buitengewonen dienst kunnen te goed worden geschreven de inkomsten uit de buitengewone middelen ten bedrage van f 42.200 zoodat het te kort op den buitengewonen dienst bedraagt f 221.175 min f 42.200 of f 178,975.

GEWONE DIENST.

Voor de huishoudelijke uitgaven voor bestuur en beheer der kolonie, blijft, na aftrek van het voormeld bedrag van f 221,175, voor den buitengewonen dienst van het eindcijfer der uitgaven van de geheele begrooting, eene som van f 1.379.281 voor den gewonen dienst over.

Daar van het totaal der middelen, ten bedrage van f 1.067.674 eene som van f 42.200 voor den buitengewonen dienst moet worden afgetrokken, blijft over ten bate van den gewonen dienst een bedrag van f 1.025.474. Het te kort op dezen dienst is alzoo f 1.379.281 — f 1.025.474 of f 353.807.

Bij de raming der middelen is aangenomen, dat in 1920 de toestand van handel en scheepvaart weer zoo goed als normaal zal zijn geworden zoodat de verschillende bestaansbronnen der kolonie weer onbelemmerd zullen kunnen vloeien. Ook is rekening gehouden met het feit, dat van zeer vele artikelen de in de kolonie onder normale omstandigheden steeds aanwezige voorraad, zoo goed als geheel is uitgeput, welke voorraad dus, naar mate de productie en het verkeer weer normaal worden, geleidelijk zal worden aangevuld.

In verband met het vorenstaande en rekening houdend met de uitkomsten van het jaar 1918 en de gemiddelde opbrengst over de jaren 1916—1918 zijn de middelen in totaal voor de geheele kolonie f 46,290 hooger geraamd dan voor het jaar 1919.

Voor zoover na de ontvouwing van het stelsel, dat bij de raming is gevolgd, eenige nadere mededeeling van andere bijzondere redenen, die tot het stellen van eene hoogere of lagere raming hebben geleid, nog wenschelijk kan worden geacht, wordt die verstrekt in de „Toelichting van de raming der middelen" (stuk No. 5).

§ 3.

Vergelijking van de opbrengst der middelen in 1918 met die der middelen in 1917.

Voor zoover thans kan worden vastgesteld, overtreft de opbrengst der middelen in 1918 die der middelen in 1917 met rond f 47000.

De volgende middelen brachten in 1918 belangrijk meer op dan in 1917:

Accijns op gedistilleerd, wijn en bier f 36000.

Buitengewone inkomstenbelasting f 9000.

Landbouwopbrengsten f 1000.

Inkomsten van de posterij f 2000.

Ontvangsten ten behoeve van de koloniale kas f 1000.

Schoolgelden f 1000.

Inkomsten van de Curaçaosche Bank f 3000.

Terugbetaling door de telegraaf-kabelmaatschappij, van gelden ter zake van den haar verleenden waarborg uit de koloniale kas ontvangen f 23000.

Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van den katoenbouw op St. Eustatius f 12000.

Inkomsten van het katoenhuis op St. Eustatius f 1000.

Kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen f 2000.

Belangrijk minder dan in 1917 brachten in 1919 op de volgende middelen:

Invoerrecht f 4000.

Overdrachtsbelasting f 3000.

Grondbelasting f 10.000.

Gebruiksbelasting 3000.

Inkomstenbelasting f 7000.

Successiebelasting f 4000.

Uitvoerrecht van mijnprodutie f 2000.

Huur van landsgronden en eigendommen f 10.000.

Loodsgelden f 3000.

§ 4.

Vergelijking van de opbrengst der middelen in 1918 met de ramingen voor dat jaar.

De totale opbrengst der middelen bleef, voor zoover thans bekend, rond f 56.000 bij de raming ten achteren.

Belangrijk meer dan de raming hebben opgebracht de volgende middelen:

Accijns op geslacht 1000.

Zegelbelasting f 2000.

Overdrachtsbelasting f 2000.

Buitengewone inkomstenbelasting (memorie geraamd) f 9000.

Landbouwopbrengsten f 1000.

Inkomsten van de posterij f 1000.

Ontvangsten ten behoeve van de koloniale kas f 1000.

Schoolgelden f 2000.

Huur van landsgronden en eigendommen f 4000.

Inkomsten van de Curaçaosche Bank f 7000.

Terugbetaling door de telegraafkabelmaatschappij van gelden, ter zake van den haar verleenden waarborg uit de koloniale kas ontvangen f 29 000,

Onzuivere opbrengst van het huis en erf No. 6 op Schaarloo (memorie geraamd) f 1 000,

Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van den katoenbouw 5 000,

Kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen 8 000,

Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst 1 000,

Alle andere ontvangsten f 7 000,

Belangrijk beneden de raming bleven de volgende middelen:

Invoerrecht f 23 000,

Accijns op gedistilleerd, wijn en bier f 29 000,

Grondbelasting f 6 000.

Gebruiksbelasting f 7 000.

Inkomstenbelasting f 1 000.

Successiebelasting f 5 000.

Vergunningsrecht. f 1 000.

Uitvoerrecht van mijnproducten f 36 000.

Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten f 3 000.

Loodsgelden f 32 000.

§ 5.

Vergelijking der uitgaven in 1918 met de voor dat jaar toegestane kredieten

De uitgaven beliepen, voor zoover thans bekend, f 1 673 937, of f 180,677, meer dan de raming. In den uitgewerkten en toelichtenden staat der uitgaven (stuk No. 3) zijn de redenen der overschrijdingen van en de overschotten op de verschillende posten van de begrooting aangegeven.

Artikel 1.

a.

Bezoldiging van 1 hoofdcommies meer. In het belang van den dienst is het noodzakelijk, dat er op het ontvangerskantoor een hoofd-commies wordt geplaatst, die den ontvanger bij ontstentenis vervangen kan.

b.

Toelagen van 2 tweede-beambten meer. In het belang van den dienst was het absoluut noodzakelijk het aantal tweede-beambten met 2 te vermeerderen.

Artikel 7.

a.

Bezoldigingen van de gezaghebbers van de eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba. Het is zoo goed als zeker, dat er voor de 3 Bovenwindsche eilanden één gezaghebber zal worden benoemd. Waar echter nog niet bekend is, wat de bezoldiging van dezen gezaghebber zal zijn en ook nog niet is bepaald, op welke wijze in de vervanging van genoemden gezaghebber op de verschillende eilanden zal worden voorzien, zijn voorloopig de kredieten voor bezoldigingen van 3 gezaghebbers gehandhaafd.

a. en *b.*

Bezoldigingen en toelage van 5 koloniale schrijvers, tevens secretarissen van de Raden van Politie op Aruba, Bonaire, St. Martin, St. Eustatius en Saba. In 1920 zullen deze ambtenaren ontheven zijn uit de thans door hen ook bekleed wordende betrekking van griffier van de kantongerechten en de Raden van Justitie op hunne eilanden. Aan hen zal echter, zoo dikwijls dit noodig is, zonder vergoeding, de waarneming van het ambt van griffier worden opgedragen. Daarom blijven zij, voor wat betreft hunne bezoldigingen, onder de groep f 800, tot f 1000, gerangschikt. Hunne bezoldigingen zijn echter van afdeeling II „Justitie en politie" naar afdeeling I „Algemeen en gewestelijk bestuur" overgebracht, waar zij thans beter thuis behooren.

Artikel 11.

Kosten verbonden aan het vervoer van personen en goederen voor rekening der kolonie tusschen de eilanden der kolonie onderling. Het is hoogstwaarschijnlijk, dat de Koninklijke West-Indische Maildienst kleinere booten in de vaart zal brengen waardoor eene geregelde verbinding tusschen een of meer der Bovenwindsche eilanden met een of meer der Benedenwindsche eilanden verkregen zal worden.

Daardoor wordt echter geen voldoende gemeenschap verkregen tusschen de Bovenwindsche eilanden onderling.

Het ligt in de bedoeling om deze gemeenschap te onderhouden met 2 behoorlijk voor passagiers-vervoer ingerichte schoeners.

Tot dat doel is de schoener „Estelle" reeds aangekocht. Is er nog een daarvoor geschikte schoener te krijgen, dan wordt het wenschelijk geacht ook dien aan te koopen, of anders een geschikt schip te laten bouwen.

Voor de „Estelle" werd een huur betaald van f 24000,— 's jaars. Het schip, dat pas geheel nieuw was gekocht en in alle opzichten in goeden

staat verkeert, werd aangekocht voor f 50000,—.

De kosten van bedrijf en onderhoud van de „Estelle” worden voor de eerste jaren geschat op ongeveer f 12000.

Aangezien nog niet kan worden vastgesteld, hoeveel de vergoeding, aan de Koninklijke West-Indische Maildienst te betalen voor het aandoen van een of meer eilanden der Kolonie, zal bedragen, terwijl het ook niet vaststaat wanneer een tweede schoener zal worden aangekocht of gebouwd, wordt deze post voor 1920 voor memorie geraamd.

Artikel 16.

a.

Bezoldigingen van een lid van het Hof van Justitie meer en van een substituutgriffier van dat Hof. Volgens artikel 42 P. B. 1914, No. 35. zooals gewijzigd bij artikel 1, sub xxx P. B. 1918, No. 61. is het Hof van Justitie o. m. uit vier leden en een substituut griffier samengesteld. In verband hiermede wordt voor 1920 voor bezoldiging van een lid van het Hof meer een krediet aangevraagd, terwijl de bezoldiging van substituut-griffier gerangschikt wordt in de groep f 2500, tot f 3000, en voor dien ambtenaar voor 1920 de minimum-bezoldiging wordt uitgetrokken.

Bezoldiging van een griffier bij het kantongerecht op de Bovenwinsche eilanden.

Voor het bij P. B. 1918, No. 61 in het leven geroepen kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden moet, ingevolge artikel 1, sub xxl, een griffier aangewezen worden. Voor dezen ambtenaar wordt voor 1920 eene bezoldiging van f 2000 aangevraagd.

Zijne bezoldiging is gerangschikt in de groep f 2000, tot f 2500.

c.

Toelagen van 5 ambtenaren door den gouverneur bevoegd verklaard het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht waar te nemen. Het ligt in de bedoeling de gezaghebbers, die ingevolge P. B. 1918. No. 61 niet meer als kantonrechters zullen optreden, op het betrokken eiland het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht te laten uitoefenen, (artikel sub II P. B. 1918, No. 61).

Te hunner vervanging behoort intusschen een ander ambtenaar te worden aangewezen, die dan, zoo noodig, het Openbaar Ministerie kan waarnemen. (artikel 1 sub XIII, P. B. 1918 No. 61). Hiervoor zullen worden aangewezen de tegenwoordige ambtenaren van het Openbaar Ministerie op de verschillende eilanden.

d.

Kantoorbehoeften aan den griffier van het Hof van Justitie. Krachtens artikel 1 sub XXI van P. B. 1918, No. 61, treden op de Benedenwindsche eilanden de griffier en de substituut-griffier van het Hof van Justitie als griffier van het kantongerecht op. In verband hiermede moet het voor kantoorbehoeften van den griffier van het Hof uitgetrokken bedrag verhoogd worden. Een verhooging van f 230 wordt voldoende geacht.

Kantoorbehoeften aan den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden. Er dient een bedrag uitgetrokken te worden voor kantoorbehoeften van den nieuw te benoemen griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden. Dit bedrag wordt op f 100 gesteld.

Artikel 17 b.

Reis- en teerkosten van 1 lid van het Hof van Justitie belast met de betrekking van rechter in het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden en van den griffier van dat kantongerecht. Het lid van het Hof van Justitie, dat de betrekking van rechter in het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden waarneemt, zal zich, vergezeld van den griffier of den substituut-griffier van dat Hof, op bepaalde tijden naar Aruba en Bonaire hebben te begeven om op die eilanden rechtspraak uit te oefenen.

Voor zoover in den tegenwoordigen stand van zaken eene schatting kan worden gemaakt, worden de voor reis- en teerkosten van deze ambtenaren uitgetrokken bedragen toereikend geacht.

Artikel 19 *c.*

Vergoeding voor huishuur aan den cipier van de gevangenis op Aruba. Aangezien er op Aruba geen gelegenheid bestaat om aan den cipier der gevangenissen huisvesting van Landswege te verleenen, is aan genoemden beambte, in verband met artikel 5 van het P. B. van 1918, No. 48, eene vergoeding voor huishuur toegekend van f 180 's jaars.

Artikel 21.

a.

Bezoldigingen van 3 agenten van politie 2e klasse meer. Het aantal agenten 2e klasse is voor 1920 met drie verhoogd, omdat de gezaghebbers van Aruba, Bonaire en Saba ieder uitbreiding van het op hun eiland dienende politiepersoneel met nog een agent noodzakelijk achten. Die van Aruba om een betere verdeeling van den dag en nachtdienst te kunnen treffen, met voldoende reserve voor het geval er voor korten tijd een man mocht komen te ontbreken, die van Bonaire om een politiepost in het 2de district te kunnen in het leven roepen, in welk district er thans geen enkele agent geplaatst is, en die van Saba, om een agent in het dorp St. John's te kunnen plaatsen, in welk dorp een nieuwe school gebouwd zal worden.

b.

Persoonlijke toelagen van 5 agenten van politie. Aan deze agenten moest, bij hun overgang uit den militairen dienst naar de burgerlijke politie, boven de maximumbezoldiging aan hun rang verbonden, eene persoonlijke toelage worden verleend, daar zij anders financieel verlies zouden lijden.

Artikel 25.

Toelagen van den Secretaris en den bode van den voogdijraad op Curaçao. In verband met de belangrijke toeneming der werkzaamheden van den voogdijraad op Curaçao, als een gevolg van het inwerking treden van het K. B. van 25 April 1916, No. 108, tot nadere wijziging en aanvulling van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao (P. B. 1916, No. 27) moeten aan den secretaris en den bode van dien raad vaste toelagen worden toegekend. Tot dusver werden aan het einde van het jaar, op voordracht van den voogdijraad, aan die beambten vergoeding toegekend, welke vergoedingen verevend werden ten laste van het voor „Kosten van den voogdijraad” uitgetrokken krediet. De bedragen van de voor den secretaris en den bode voorgestelde toelagen worden door den voogdijraad noodig geacht.

Artikel 33 *b.*

Vergoeding aan de ambtenaren belast met het aan- en afmonsteren van scheepsvolk, voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen diensttijd. Ingevolge artikel 10 van de verordening van 5 November 1915 (P. B. 1916, No. 15). zooals gewijzigd bij de verordening van 18 Augustus 1916 (P. B. 1916, No. 46). komen de bedragen, betaald voor het aan- of afmonsteren van scheepsvolk buiten kantooruren of aan boord van het vaartuig, ten bate van de koloniale kas.

Bij G. B. dd. 15 Januari 1913, No. 56, is bepaald, dat aan de ambtenaren, te wier overstaan de aan- of afmonstering geschiedt, eene vergoeding zal worden toegekend, ten bedrage van de helft der gelden, die krachtens gemeld artikel 10 aan de koloniale kas verschuldigd zijn, en betaald worden voor aan- of afmonsteringen, buiten de kantooruren of op Zon- en feestdagen bewerkstelligd.

In verband hiermede wordt in 1920 een krediet van f 100, aangevraagd voor de hiervoren bedoelde vergoeding. Tegenover deze uitgaaframing staat een raming van f 200, wegens ontvangsten.

Artikel 40 *b.*

Kassierstoelage aan den klerk ten kantore van den kolonialen ontvanger. Aan den klerk ten kantore van den kolonialen ontvanger moest, in verband met de geldelijke verantwoordelijkheid aan zijn werk verbonden, eene kassierstoelage van f 100, 's jaars worden toegekend.

a.

Vergoeding aan den Verificateur en de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht, voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen diensttijd. (Curaçao.)

In verband met de verhooging der vergoeding van de ambtenaren van den werkelijken dienst der belastingen (G. B. dd. 17 Januari 1918, No. 68) en rekening houdend met de hervatting van de werkzaamheden op Santa Barbara en met een waarschijnlijk zeer druk handelsverkeer in 1920, is het noodig het krediet voor vergoeding aan genoemde ambtenaren aanmerkelijk te verhoogen en wel met f 2000. Voor 1920 wordt dan een krediet gevraagd van f 10000.

Hiertegenover staat, dat ook de door den handel te vergoeden kosten van dienstverleening door de genoemde ambtenaren verhoogd zijn, zoodat de inkomsten ten behoeve van de koloniale kas ter zake van bedoelde dienstverleeningen, welke inkomsten voor 1918 geraamd waren op f 8000, en f 9276, hebben opgebracht, voor 1920 op f 12000 zijn geraamd.

Wordt vervolgd.

Vredesconferentie.

30 Maart, zoo lazen wij deze week, zullen de preliminairen van den vrede beginnen. Wilson is dan in Frankrijk op zijn gemak en kan het resultaat van de Commissies van onderzoek reeds goed bestudeerd hebben.

Ten opzichte van het toekomstige Duitsche leger schijnt men overeengekomen te zijn, dat dit slechts 100.000 man met 4000 officieren onder de wapenen mag hebben; de Generale Staf moet verdwijnen, dienstplicht mag niet meer worden ingesteld, de Rijnversterkingen moeten gesloopt, de fabricage van munitie verminderd en alle overig zijnde militair materiaal aan de allié's uitgeleverd of vernietigd worden.

Vóór Wilson aankomt, wilde men te Parijs de ex-Turksche landen en de Duitsche koloniën onder elkander verdeeld hebben, zoodat elk een zekere voogdij over die gebieden verkrijgt. Aangaande de schuldquaestie van personen is reeds een regeling getroffen, waarover een streng stilzwijgen wordt bewaard. Alleen weten wij, dat de Duitsche generaal Liman von Sanders, de driller van het Turksche leger, naar Konstantinopel wordt gebracht om daar voor den krijgsraad te verschijnen

De quaestie over de schadeloosstelling is nog niet geheel uitgemaakt. Amerika komt met een rekening van 750 miljoen dollar aandragen, welk bedrag de schade vertegenwoordigt, door zijn onderdanen geleden door den duikbootoorlog aan schepen, goederen en menschenlevens. Over de tactiek ten opzichte van Duitschland heerscht ook nog geen eenstemmigheid. Terwijl Engeland en Amerika zoo spoedig mogelijk aan Duitschland voedsel en ruwe grondstoffen willen geven, zelfs krediet, opdat het land in staat zij, de groote opgelegde sommen te betalen, wil Frankrijk niet, dat de Duitsche bedrijven en industrieën hersteld worden in hun activiteit van vóór den oorlog dan nadat de Fransche en Belgische nijverheid weer normaal is geworden.

Er is ook weer een nieuwe commissie ingesteld om te onderzoeken of de Duitsche onderzeekabels tot oorlogsprijs kunnen worden verklaard en zoo ja, of zij verdeeld moeten worden en of de loopende contracten nog geldig zijn. Ook over de verdeeling der Duitsche genomen oorlogschepen heerscht geen overeenstemming; er gaan nog stemmen op voor vernietiging, vooral van de Engelsche gedelegeerden.

Ten slotte is er een nieuwe quæstie op het tapijt gekomen. Op de Conferentie is voorgesteld om Oostenrijk tot een neutralen staat te verklaren. Daardoor wil men de vereeniging met Duitschland, wat volgens het zelfbestemmingsrecht mogelijk zou zijn, voorkomen. Vooral Italië dringt aan op de neutralisatie van Oostenrijksch Tyrol om zoo zijn Noordgrens te beschermen.

WAPENSTILSTAND.

De voornaamste gebeurtenis, deze week geschied, is wel het feit van de afbreking (?) en wederaanknooping (?) der onderhandelingen te Spa. De Duitschers verklaarden namens hun regeering: Wanneer de Entente speculeerend op de onmacht en het geduld van Duitschland het ulterste gaat vragen, zijn wij niet verantwoordelijk voor de gevolgen. De transportleveringen zijn onmogelijk zonder het geheele economisch leven in gevaar te brengen. Aangaande de koopvaardijvloot schijnt nu een overeenstemming te heerschen. Volgens art. VIII van het aanhangsel van den wapenstilstand moet Duitschland zijn handelsvloot onder controle van de Entente-vlag plaatsen, opdat het zelf en de rest van het honger lijdende Europa van voedsel worde voorzien Dit geldt voor den duur van den wapenstilstand. Deze regeling, was bepaald, loopt niet vooruit op de eindbestemming der schepen. Of Duitschland de zaak niet vertrouwde en bang was, dat zijn schepen, eenmaal overgegeven zijnde, niet meer zouden terugkeeren? Thans, door voedselgebrek gedwongen, heeft het toegestemd en zal er eindelijk voedsel komen; naar men zegt 100.000 ton per maand tot aan den volgenden oogst.

In Berlijn zijn de Spartacusmannen weer verslagen. Na een gevecht met machinegeweren, waarbij ook giftgas werd gebruikt, dropen de oproermakers af. Ruim 400 dooden en een schade van 40 miljoen mark aan huizen en goederen was het gevolg der nieuwe revolutiepoging, waardoor de bladen drie dagen lang niet konden verschijnen, de trams niet rijden enz. In Rusland blijft 't nog steeds even treurig; gedurende December en Januari stierven er te Petrograd ruim 100.000 menschen van ziekte en honger.

Er is een socialistisch-anarchistisch complot ontdekt in Amerika, dat door een bloedige revolutie de macht in handen wilde krijgen en dat relaties onderhield met de republiek der Bolsjewiki; thans zijn maatregelen genomen.

Italië heeft een scherpe vermaning uit Washington ontvangen. Wanneer het niet onmiddellijk het gezonden voedsel voor de Jugo-Slavonen en Tsjecho-Slowakken doorlaat, krijgt het zelf niets meer van Amerika. Hard, maar verdiend. Italië vergeet in zijn overwinningsroes te veel, welk een rol het in den oorlog gespeeld heeft.

Berichten uit de Kolonie.

Afscheidsbezoeken.

De H. E. G. Gouverneur, vergezeld van zijn militaire adjudant, bezocht Dinsdag Mount Pleasant, Woensdag de gebouwen der Cur. Petrol. Maatschappij en gisteren meerdere officiëele localiteiten.

✠ Eerw. Broeder Jozef. ✠

Er is een rechtvaardige van ons heengegaan.

Na een lang en voorbeeldig religieus leven overleed j. l. Dinsdag de bij allen bekende, door velen geachte, door de meesten beminde BROEDER JOZEF, die bijna een halve eeuw aan het zielenheil en den bloei der Missie op Curaçao zijn beste krachten heeft gewijd. Een gehoorzaam onderdaan van zijn oversten, een hartelijke confrater voor zijn medebroeders, een liefdevolle, opofferende zielzorger voor allen, wien hij de troostrijke waarheden van den godsdienst mocht mededeelen, trok BROEDER JOZEF de harten tot zich van allen, die met hem in aanraking kwamen. De simpele eenvoud en gulle blijhartigheid in den omgang [illegible] onmiddellijk [illegible] sympathie. Over zijn geheele leven lag er als een glans van die ware vreugde des harten, welke God alleen schenkt aan hen, die zich geheel aan Zijn dienst hebben toegewijd.

Als jongeman keerde BROEDER JOZEF den rug toe aan de aardsche goederen met hun schijnglans van geluk en hun valsche droombeelden. Hij zocht het klooster op, den veiligen schutsmuur tegen de verleidende gevaren dezer wereld. Dáár leerde hij de gehoorzaamheid kennen, waardoor de eigen wil wordt begraven en die van den overste als een zoete plicht volbracht. Dáár kreeg hij de armoede lief, de onthechting aan alles, wat slechts tijdelijk bevredigt, om rijk te zijn in het bezit van den vrede des harten. Door de belofte van zuiverheid ontzegde hij zijn lichaam alle zinnelijke genoegens om alleen een geestelijk genot te zoeken in den omgang met God Zijn kloosterkleed was voor hem het symbool, hoe de deugd als een teere kasplant moet worden beschermd, in leven gehouden en aangekweekt door een voortdurende versterving.

Aldus gestaald en gewapend kwam BROEDER JOZEF in de wereld terug Zijn oversten zagen in hem een degelijken Missionaris en wezen hem Curaçao als werkkring aan. In gezelschap van Mgr. VAN EWIJK zette hij voet aan wal den 11en Juli 1870. Lange jaren stond hij nu zijn Bisschop trouw ter zijde als Secretaris, was hij hoofd der drukkerij van het Apostolisch Vicariaat en nam hij de administratie waar der R. K. bladen „Amigoe” en „La Cruz”.

Toen het klooster der Paters te Pietermaai werd opgericht, vertrok Broeder Jozef daarheen om er zijn apostolischen ijver te ontplooien. Als koster der kerk van den H. Rozenkrans was het zijn lust te arbeiden aan den luister van 's Heeren huis, waar hij tevens voor de geloovigen een voorbeeld was van vurige godsvrucht en eerbied.

Als catechiseermeester vond hij er zijn genoegen in les te geven in de wetenschap Gods. Geen moeiten ontziende, riep hij de achterlijke kinderen afzonderlijk bijeen om hen te onderwijzen in den catechismus. Ook volwassenen, die jaren lang hun godsdienstplichten hadden verzuimd en zij, die op lateren leeftijd hun eerste H. Communie nog moesten doen, werden door Broeder Jozef opgezocht, tot een beter leven aangespoord, terwijl hij allen de noodzakelijke kennis van den godsdienst bijbracht.

Als onderwijzer in de St. Jozefschool heeft hij een ruim aandeel gehad in de vorming der jeugd. Armen en behoeftigen klopten nimmer tevergeefs bij hem aan en ook zij, die troostwoorden kwamen zoeken bij den eenvoudigen hartelijken Broeder, keerden steeds verlicht naar huis terug.

Behalve een ijverig, apostolisch werker was hij ook een man van voortdurend gebed. Voor den bloei der Missie, voor de gezondheid der paters, voor de bekeering der zondaren zond hij zijn smeekbeden ten hemel op; aan het gebed besteedde de brave Broeder vele uren van den dag en den nacht. Zelden zag men hem dan ook zonder den Rozenkrans in de hand. Voorzeker heeft God de verzuchtingen van dezen rechtvaardige verhoord en mede op diens voorbede aan de Missie zulk een hoogen bloei geschonken.

Toen de ouderdom kwam, moest Broeder Jozef verschillende zijner functies aan jongeren overdragen. Doch de Catechismusles wilde hij behouden, aan de zielzorg had hij zijn hart verpand en wilde hij nog zoo gaarne door de daad medewerken. Zoo bracht hij de laatste jaren van zijn leven door, zoo jubileerde hij in goud den 2en Augustus van het vorig jaar te midden van zijn confraters, die hij allen had zien komen, voor wie hij, van de oudsten tot de jongsten, den diepsten eerbied koesterde om hun priesterschap. Dat was het ook, wat hem zoo bemind maakte in aller oog.

Ongeveer twee maanden geleden overviel hem een ongesteldheid, die hem voor goed op de lijdenssponde wierp. Uit voorzichtigheid werden de laatste H.H. Sacramenten toegediend en zijn confraters namen reeds afscheid van hem tot in den hemel. Doch, ofschoon het lichaam den killen adem van den dood had aangevoeld, kon deze het sterke leven nog niet overwinnen. Langzaamaan moest het gezonde lichaam uitteren, moesten de natuurlijke krachten worden gesloopt. Met een bewonderenswaardig christelijk geduld verdroeg Broeder Jozef dit martelend lijden, dat zijn vurig verlangen naar den hemel op een harde proef stelde. God echter heeft dezen laatsten tijd gebruikt om de ziel van zijn braven dienaar te louteren en te zuiveren van de vlekken, door kleine fouten erop aangebracht.

Dinsdagmorgen eindelijk mocht de zieke het moede hoofd ter ruste leggen en riep de Hemelsche Vader zijn rentmeester op tot rekenschap over de hem toevertrouwde talenten. Na zoo'n welbesteed godsdienstig leven moet de verantwoording niet zwaar vallen en het gericht Gods niet pijnlijk. Sterk staan wij in het vertrouwen, dat de H. Maagd Maria, wier vereering hij op aarde met zooveel vuur door zijn Rozenkransgebed heeft voorgestaan, en de H. Vader Dominicus, wiens apostolaat Broeder Jozef als een aanhankelijke zoon heeft nagevolgd, hem opgewacht hebben aan de poorten des hemels om hem te geleiden voor den troon van den Almachtige. Daar moge hem dan de groote belooning zijn geschonken, de toelating in de heilige Stad Jeruzalem, waar eeuwige rust heerscht en glorie, waar altijddoor weerklinkt het lied van lof en dank, zegening en zaligprijzing.

Voor zijn achterblijvende medebroeders, voor de geloovigen van Pietermaai en Curaçao is de gedachte troostend, dat Broeder Jozef hen in den hemel meer voordeelig zal zijn dan op aarde, dat zijn voorspraak en gebed steeds zijn vrienden in dit leven zal blijven gelden.

Nadat het lijk Dinsdagmorgen van het St. Elizabethshospitaal naar de kerk van Pietermaai was overgebracht, stroomde een groote menigte het godshuis binnen om Broeder Jozef nog eens te zien en voor zijn zielerust te bidden. Den geheelen dag door was de kerk met geloovigen gevuld.

Om vijf uur in den namiddag hield Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE een plechtige Respons, daarbij geassisteerd door den Hoog Eerw. p. Vicaris G. WOLSKY en den Z. E. pastoor J. v BAARS De H. E. G. heer Gouverneur met zijn adjudant, alle paters van het eiland, een groot getal Fraters en een groote menigte belangstellenden waren daarbij tegenwoordig. De kist werd gedragen door een zestal Fraters

De weg naar het kerkhof was als afgezet door de menschenrijen en een talrijke menigte vergezelde het lijk naar de laatste rustplaats. Met recht mag men hierin een bewijs zien „hoezeer zij hem beminden.”

Het stoffelijk omhulsel is thans aan de aarde toevertrouwd en wacht den dag der algemeene opstanding. In de harten der menschen heeft Broeder Jozef zich echter een gedenkteeken opgericht, dat nog lange, lange jaren zijn herinnering in eere zal houden.

Hij ruste in vrede.

Broeder Jozef werd geboren den 15en November 1834 trad in de Dominicanerorde in 1864, deed zijn H. Professie den 2en Aug 1868 en kwam op Curaçao aan den 11en Juli 1870, waar hij dus bijna 50 jaren heeft gearbeid.

Welkom.

De vorige week is de WelEerw. pater A. SAMS met de „Lelia" teruggekeerd van Aruba. Per zelfde gelegenheid kwamen hier aan de Eerw. Zusters Dominicanessen MAGDALENA en ROMUALDA, die met de „Stuyvesant" naar Holland vertrekken. Maandag j. l. vertrok de Z. E. pastoor S. v. D. PAVERT weer naar Aruba, terwijl met de „Lelia" Donderdagmiddag terugkeerde de Wel Eerw. pater S. HAGEMANS.

Officiëele berichten.

Aan den roeier van de loodsboot A. Ravenstein, is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Aan Mej. Sunilda D. Boos, onderwijzeres in de nuttige handwerken aan de Openbare school te Oranjestad op Aruba, thans met verlof alhier, is tot en met den 10den Mei a.s. verlofsverlenging verleend om zich op Curaçao voor het examen voor de akte nuttige handwerken verder voor te bereiden en zich aan dat examen te onderwerpen. Mej. A. Olivet is eervol ontheven van hare tijdelijke werkzaamstelling aan de openbare school te Oranjestad voor het onderwijs in de nuttige handwerken.

De leden van het Hof van Justitie in deze kolonie Mr. C. S. Gorsira en Mr. W. Ch. de la Try Ellis zijn benoemd tot onderscheidenlijk president en president–plaatsvervanger van den krijgsraad in deze kolonie.

Aan den heer J. H. R. Beaujon is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als notaris alhier, en de heer Ed. S. Lansberg is als zoodanig benoemd.

De tijdelijke onderwijzeres 3de klasse Mej. J. C. Statius Muller, werkzaam aan de Wilhelminaschool alhier, is op haar verzoek wegens gezondheidsredenen, eervol ontheven van de werkzaamstelling aan genoemde school.

Mej. J. S. H. Forbes, in het bezit van de akte als onderwijzeres 3e klasse en de akte voor Engelsch, is benoemd tot onderwijzeres 3de [illegible] minaschool.

Aan den hulpopzichter bij den vuurtoren te Boca spelonk op Bonaire I. P. Hart is tot verder herstel van gezondheid drie maanden verlofsverlenging verleend.

Aan den Roomsch Katholiek Geestelijke van den 2den rang alhier P. J. H. Verriet is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend.

Aan den Directeur der gevangenissen alhier C. B. J. Wijtenburg is op grond van tienjaren onafgebroken dienst in de kolonie, een jaar verlof naar Nederland verleend.

De heer G. Troost is tijdelijk belast met de betrekking van Directeur der gevangenissen, en de heer J. Appel, Commissaris van politie, tijdelijk met het onderricht van politiedienaren.

De heer A. van Essen, gewezen sendeling-leeraar op Morotai (Ned. Oost-Indië) thans woonachtig te Den Haag is, onder voorbehoud van physieke geschiktbevinding door de geneeskundige commissie aan het Departement van Koloniën, benoemd tot Leeraar bij de Protestantsche gemeente op Aruba.

De heer H. Ferguson, arts alhier, is op zijn verzoek, eervol ontheven van de verdere waarneming van den geheelen militairen geneeskundigen dienst op Curaçao, met dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten, en de heer Dr. J. P. Evertsz Hz., is tijdelijk met dien dienst belast.

Aan den seiner 3de klasse bij den post voor D. T. alhier P. A. Simon is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

De officier van gezondheid 2de klasse [illegible] M. C. Henriquez is, onder nadere goedkeuring van Z. E. den Minister van Koloniën, wegens ziekte, eervol ontheven van zijn detacheering bij de Landmacht in West Indië.

Verordening.

De Gouvernementssecretaris, de heer J. F. HAAYEN, heeft het verlangen te kennen gegeven, met 1 Juni a. s. den dienst te verlaten. De Gouverneur, billijk vindende, dat het gedwongen verblijf van 5 maanden in Holland wegens gebrek aan scheepsgelegenheid, als volle diensttijd wordt aangemerkt ten opzichte van het pensoen, heeft dienaangaande een verordening ingediend.

Dankbetuiging.

Ontvangen van de „Compañia Internacional de Seguros" een jaaroverzicht van 1918.

***

Tevens onzen dank aan den heer C. Gorsira, uitgever van de „Cur. Ct," voor de toezending van den almanak voor 1919.

Notarisambt.

De heer J. H. R. Beaujon heeft ontslag genomen als notaris alhier, na lange jaren dit ambt te hebben waargenomen. In diens plaats heeft de Gouverneur benoemd den heer E. S. LANSBERG.

A. P. M.

Op Aruba is door een viertal heeren opgericht de „Aruba Palmcultuur Maatschappij", die ten doel heeft den cocospalm te cultiveeren op daarvoor geschikte terreinen, vooral op „Gran Cocal", het bewerken en in den handel brengen van alle producten, afkomstig van den cocospalm.

De vennootschap is opgericht voor 99 jaar en heeft een kapitaal van f 20.000, verdeeld in 200 aandeelen.

De heer A. Laclé zal het eerst als Directeur optreden.

La Veloce.

Maandagochtend stoomde de „Bologna" onze haven binnen, komend van La Guayra. Het schip vertrok in den namiddag naar Colon, van waar het naar Curaçao terugkeert. Als een bijzonderheid vermelden wij, dat de steamer „Europa" van deze lijn den 22en October 1917 hier is geweest. Sinds dien dag hadden wij geen schip van de „Veloce" meer in onze haven gezien.

Naar Cuba.

Gisteren vertrok de „Gacela" met 250 Curaçaoënaars rechtstreeks naar Cuba. Van overheidswege was er voor gezorgd, dat er twee booten en een vlot aan boord waren voor eventueele redding. Op den uitgevloerden ballast waren matten gespreid tot een betere slaapgelegenheid.

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Febr. [illegible]

Binnengekomen. VAN		Uitgezeild. NAAR	
Aruba	8	Aruba	11
Bonaire	34	Bonaire	40
Bovenw. eil.	1	Bovenw. eil.	1
La Guayra	8	Guadeloupe	1
La Vela de Coro	11	Havana (Cuba)	1
[illegible]	[illegible]	La Vela de Coro	[illegible]
Mayagues	1	Maracaibo	27
Mobile	1	Martinique	1
Pto Cabello	14	Mobile	1
Pto Rico	2	Pto Cabello	9
Sto Domingo	1	Pto Colombia	1
Trinidad	1	Pto Sucre	2
		Pto. Padre	1
		Rio Hacha	1
totaal 104		totaal 119	

Receptie

ten Gouvernementshuize op *Woensdag den 19en Maart a.s. te 8 uur n.m.*

Op *dien* avond, alsmede op *Donderdag den 20en Maart a.s. van 5—6 uur* 's namiddags zal de Gouverneur gaarne afscheidsbezoeken ontvangen.

De Adjudanten,
W. J. de Vries,
I. H. Capriles.

Dankbetuiging.

Bij dezen betuigen wij onzen oprechten dank voor de vele blijken van belangstelling ons betoond gedurende de ziekte en bij het overlijden van den

Eerwaarden Broeder Jozef Köller.

Uit naam van alle Paters

fr. Martinus van den Elzen
Pastoor.

Pietermaai 13 Maart 1919.

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ter Spaar- en Beleenbank van den 1sten September 1917 t|m den 28sten Februari 1918, onder No. **3491 T** t|m No. **3184 U**, zal plaats hebben op Donderdag 3 April a.s en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 15 Maart 1919.

De Voorzitter,
C. S. GORSIRA.

1

El Alcohol en la Medicina.

La tendencia popular del día de tomar patentes de fórmula desconocida y otros medicamentos sin conocimiento de la materia, ha traido una verdadera plaga de mal llamados „vinos" y preparados que pretenden contener extractos de aceite de hígado de bacalao sin aceite. Sepan todos nuestros lectores que saben los médicos que han analizado y estudiado el asunto, que todas las [illegible] reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, están en la *grasa* del aceite, y que es esa misma grasa [illegible] como se presenta en la Emulsión de Scott, que lleva al organismo elementos de nutrición que no se encuentran en ninguna otra medicina.

Es pues de preferirse siempre la Emulsión de Scott, sobre toda suerte de imitaciones, como una medicina–alimento reconstituyente que *fortifica sin alcoholizar el organismo.*

2

Smeden.

Gevraagd aan de Curaçaosche Petroleum Maatschappij TWEE smeden die geheel zelfstandig kunnen werken.

3—3

HAVEN-NIEUWS
VAN 8 MAART – 22 MAART.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
[illegible]	[illegible]	9 Maart	New York	9 Maart	Maracaibo
Merida	A Johanson	[illegible]	Maracaibo	10	La Guayra
Merida	A Johanson	12	La Guayra	12	Maracaibo
Zulia	Morris	13	Maracaibo	13	New York
Merida	A Johanson	17	Maracaibo	17	Maracaibo
Philadelphia	Goodman	17	NewYork	17	La Guayra
Samson	Appel	7	Maracaibo	28 Febr.	Maracaibo
Stavangeren	Lie	8 Mrt	Pto Cabello	8 Maart	Maracaibo
Veala	Apold	10	Maracaibo	13	New York
Bologna	Sibanies	10	La Guayra	10	Pto Colombia
Nortonian	Cormick	11	Pto Cabello	11	Pto Colombia
Stavangeren	Lie	12	Maracaibo	13	New York
Oranje Nassau	Nijboer	13	New York	14	Paramaribo

Schooners	Aankomst	van	Schooners	Vertrek	naar
Maracaibo	9 Maart	Maracaibo	La Providencia	8 Maart	Vela de Coro
Brion	9	Maracaibo	Rufina	8	Aruba
Lelia	10	Bonaire	Lelia	10	Aruba
Cleopatra	11	Pto Cabello	Virginia	10	Vela de Coro
Virginia	13	Vela deCoro	Lelia	10	Aruba
Esperanza	13	Maracaibo	Albertha	11	Maracaibo
Lelia	13	Aruba	Pluma de Oro	12	Vela de Coro
Albertina	13	Aruba	Nilda	12	Maracaibo
Carolina	14	S Domingo	Theonie	12	Maracaibo
			Maracaibo	13	Maracaibo
			Brion	14	Maracaibo
			Lelia	14	Bonaire
			Gacela	14	Cuba

Staat van den uitvoer der Kolonie Curaçao over het jaar 1918.

ARTIKELEN.	EENHEID.	Ie KWARTAAL. Hoeveelheid.	Waarde.	IIe KWARTAAL. Hoeveelheid.	Waarde.	IIIe KWARTAAL. Hoeveelheid.	Waarde.	IVe KWARTAAL. Hoeveelheid.	Waarde.	TOTAAL. Hoeveelheid.	Waarde.
Aloëhars	1000 KG	104.293	37.611	376.214	137.038	256.769	90.931	67.458	19.565	804.734	285.145
Dividivi	„	432	29.893	112	7.230	670	44.992	261	20.655	1.475	102.770
Geitenvellen	KG	7.266	9.378	21.068	21,114	2.006	2.022	981	882	31.321	33.396
Hoeden, stroo-	dozijn	23.620	75.409	50.485	152.118	40.322	139.666	31.555	117.966	145.982	485.159
Katoen, gezuiverd	KG	19.084	70.864	17.383	60.167	775	2.918	1.900	7.600	39.142	141.549
Katoenzaad	1000 KG	18.006	1.800	25.810	1.936	16.080	1.533	10.000	1.000	69.896	6.269
Mest	„	3.332	31.410	4.536	45.716	3.589	40.704	2.829	38.597	14.286	156.427
Steenkolen	„	8.116	346 203	3.804	158.713	5.258	238.724	3.756	169.098	20.934	912.738
Runderen	KG	29	1.450	61	2.530	14	737	13	555	117	5.272
Wol	„	4.091	2.342	6.685	3.887	9.430	5,624	4.175	2.265	24.381	14.118
Zout	„	1.926.086	25.950	3.320.200	32.098	3.131.158	36.032	2.274.775	23.162	10.652.219	117.242
Totaal, alle andere goederen inbegrepen			f 875.292	Totaal etc.	f 683.255	Totaal etc.	f 664.014	f Totaal etc.	463.267	Totaal etc.	f 2.685.828

Hiervan bedroeg de uitvoer van:

	Curaçao.	Aruba.	Bonaire.	St. Martin (N.G.)	St. Eustatius.	Saba.
1e kw. fl	661.130	83.272	47.171	64.459	17.468	1.792
2e kw. „	392.699	175.935	32.219	61.123	19.740	1.539
3e kw. „	476.604	110.600	51.420	16.588	8.487	315
4e kw. „	366.537	37.176	28.280	19.121	10.711	1.442
Totaal	1.896.970	406.983	159.090	161.291	56.406	5.088

Bovenwindsche Eilanden f 2.463.043.
Benedenwindsche Eilanden f 222.785.
Geheele kolonie f 2.685.828.

ONDERWIJS-REGELING.

Bij zijn Memorie van Antwoord gaf de Gouverneur ad artikel 5, letter *i*, reeds aan, dat hij moest toegeven, dat er aan het verplichtend stellen van het vak nuttige lichaamsoefeningen en spelen voor *alle* scholen groote bezwaren verbonden waren.

Dit geldt voornamelijk voor de scholen, waar het onderwijs wordt gegeven door de soeurs; doch zou het ook op tal van openbare scholen groote moeilijkheden opleveren, omdat verreweg de meeste onderwijzers, die daaraan op het oogenblik werkzaam zijn, geen bevoegdheid tot het geven van dat onderwijs bezitten.

Hij vergat echter bij de Nota van wijzigingen voor te stellen, waardoor er aan die bezwaren wordt tegemoet gekomen. Bij 2e nota van wijzigingen worden daarom de volgende toevoegingen en veranderingen voorgesteld, die ook op bepalingen van een andere soort betrekking hebben.

Aan art. 33 wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

4. Van de verplichting tot het geven van onderwijs in het vak in artikel 5 onder *i* genoemd, (nuttige lichaamsoef. en spelen) kan de Gouverneur, gehoord den Inspecteur van het Onderwijs, voor bepaaldelijk aangeduide scholen, telkens voor één jaar vrijstelling verleenen.

Aan artikel 73 wordt een vijfde lid toegevoegd, luidende:

5. Het vak in artikel 5 onder letter *i* genoemd is alleen verplichtend voor scholen, die uitsluitend door jongens bezocht worden. Van deze verplichting kan de Gouverneur, gehoord den Inspecteur van het Onderwijs, voor ten hoogste vijf jaren vrijstelling verleenen.

Het vierde lid van artikel 75 wordt gelezen als volgt:

4. Voor elke school voor meer uitgebreid lager onderwijs wordt hoogstens eene bijdrage verleend voor één onderwijzer per klasse, tenzij de meerdere onderwijzers, die op die scholen werkzaam zijn, er door den Gouverneur, na ingewonnen advies van den Inspecteur van het Onderwijs, noodig worden geacht.

5. Voor elke school voor gewoon lager onderwijs wordt hoogstens eene bijdrage verleend voor zooveel onderwijzers als er volgens het bepaalde in het derde lid van dit artikel van toepassing is.

Het vijfde lid van artikel 75 wordt vervangen door een nieuw zesde lid, luidende:

6. Voor de meerdere onderwijzers, die er op eene school voor gewoon lager onderwijs werkzaam zijn, wordt slechts eene bijdrage verleend, als die onderwijzers er, door den Gouverneur, na ingewonnen advies van den Inspecteur van het Onderwijs, noodig worden geacht.

Het zesde lid van artikel 75 wordt zevende lid.

Artikel 78 wordt vervangen door een nieuw artikel 78, luidende:

1 De bijdrage, ingevolge artikel 72 dezer verordening aan de besturen van bijzondere scholen toe te kennen, wordt, volgens de hieronder aangegeven grondslagen, bepaald als volgt:

a. voor den onderwijzer in het bezit der akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer f 1 800,

b. voor den onderwijzer in het bezit der akte van bekwaamheid als onderwijzer benevens twee of meer bijakten, waaronder die voor Engelsch of Spaansch f 1 600,

c. voor de onderwijzeres in het bezit der akte van bekwaamheid als onderwijzeres, één taalakte en de akte nuttige handwerken f 1 600,

d. voor den onderwijzer f 1 400,

e. voor den hulponderwijzer f 800,

f. voor den den kweekeling f 400,

2. Voor de hoofden van scholen worden de bijdragen, bedoeld in het vorige lid onder a.—d, per jaar verhoogd:

a. voor den onderwijzer, geplaatst aan het hoofd eener school voor meer uitgebreid lager onderwijs, met f 250,—;

b. voor den onderwijzer, geplaatst aan het hoofd eener school voor gewoon lager onderwijs, met f 100, zoo de school niet meer dan honderd vijftig werkelijk schoolgaande kinderen telt.

3. Voor den onderwijzer, die ingevolge het bepaalde in artikel 75 dezer verordening voor eene bijdrage uit de koloniale kas in aanmerking komt, wordt de bijdrage, krachtens het eerste lid van dit artikel, verhoogd wegens het bezit of het verkrijgen van eene akte van bekwaamheid, welke niet vereischt wordt voor deze bijdrage, en wel:

a. wegens het bezit of het verkrijgen van eene akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in:
de Nederlandsche taal en letterkunde,
de Spaansche taal,
de Engelsche taal,
de Fransche taal,
de Hoogduitsche taal,
de Wiskunde of het Boekhouden en Handelsrekenen, met f 200, per jaar;

b. wegens het bezit of het verkrijgen van elke andere akte van bekwaamheid met f 50, per jaar; zullende deze verhooging telkens ingaan op den eersten der maand volgende op die, waarin die akte aan den Inspecteur van het onderwijs zal zijn overgelegd.

4. Aan den onderwijzer, die ingevolge het bepaalde in artikel 75 voor eene bijdrage uit de koloniale kas in aanmerking komt, en van eene school op het eene eiland der kolonie, naar eene school op eene der andere eilanden wordt overgeplaatst of zich van de andere eilanden der kolonie naar Curaçao begeeft om een examen af te leggen, wordt vrije overtocht gegeven op de Gouvernementsvaartuigen.

Artikel 79 wordt vervangen door een nieuw artikel 79, luidende:

1. Voor de bijdragen, genoemd in artikel 78, eerste lid, onder a—c kunnen op de scholen voor gewoon lager onderwijs slechts in aanmerking komen:

a. voor de scholen in het stadsdistrict van een der eilanden van de kolonie: één onderwijzer als hoofd der school en één onderwijzer;

b. voor de andere scholen: één onderwijzer als hoofd der school.

2. Voor de meerdere hoofdonderwijzers of onderwijzers met twee of meer bijakten, die voldoen aan de vereischten, genoemd in artikel 78, eerste lid, onder b en c, op die scholen werkzaam, wordt de bijdrage toegekend naar den grondslag voor den onderwijzer.

Artikel 80 wordt vervangen door een nieuw artikel 80, luidende:

1. Ter tegemoetkoming in de kosten van het stichten, verbouwen of aankoopen van schoollokalen en het aanschaffen van schoolmeubelen wordt eene bijdrage uit de koloniale kas verleend van zestig ten honderd van de werkelijk gedane noodzakelijke uitgaven, mits voldaan wordt aan de regelen bij verordening vast te stellen, zoowel in het belang van de gezondheid als van het onderwijs omtrent den bouw en de inrichting der lokalen, alsmede omtrent het aantal kinderen, dat daarin mag worden opgenomen.

2. Het bedrag dezer bijdrage wordt jaarlijks door den Gouverneur over het onmiddellijk voorafgaande dienstjaar vastgesteld, gelijktijdig met dat der bijdragen, bedoeld in artikel 78 dezer verordening.

3. Ter tegemoetkoming in de kosten van het aanschaffen van leermiddelen en het verschaffen van schoolbehoeften aan behoeftige kinderen wordt per jaar eene bijdrage verleend van f 1, per werkelijk schoolgaand kind.

4. Gelijktijdig met het vaststellen van het bedrag der bijdragen, bedoeld in artikel 78 en het eerste lid van dit artikel, wordt de bijdrage, bedoeld in het vorige lid vastgesteld naar het gemiddelde getal kinderen boven zes jaar, dat in het onmiddellijk voorafgaande schooljaar dagelijks de school heeft bezocht.

5. Wordt eene school in den loop van een dienstjaar geopend, dan wordt de bijdrage, bedoeld in het derde lid, vastgesteld naar het gemiddelde getal kinderen boven zes jaar, dat sedert den dag der opening in het onmiddellijk aan de vaststelling voorafgaande schooljaar dagelijks de school heeft bezocht.

6. Op de bijdragen, bedoeld in het eerste en derde lid, is het bepaalde in het tweede en vierde lid van artikel 77 van toepassing.

Artikel 81 wordt vervangen door een nieuw artikel 81, luidende:

1. De krachtens artikel 78, eerste en tweede lid, toe te kennen bijdragen worden verleend met ingang van den eersten der maand, waarin een begin gemaakt wordt met het onderwijs op de school, waarvoor de bijdrage is aangevraagd.

2. Op dezelfde wijze zal de bijdrage ter tegemoetkoming in de kosten, bedoeld in het derde lid van artikel 80, verleend worden.

Artikel 83 wordt vervangen door een nieuw artikel 83, luidende:

1. De uitkeeringen van de bijdragen, bedoeld in het eerste en tweede lid van artikel 78 en in het derde lid van artikel 80, geschieden aan het einde van elk kwartaal, op den grondslag van de voor het voorgaande dienstjaar daarvoor verleende bijdrage.

2. Mogelijke verschillen tusschen dit bedrag en de som, die overeenkomstig derde lid van artikel 77 werkelijk verschuldigd is, worden verrekend nadat die som zal zijn bepaald.

3. De uitkeering der bijdrage wegens het bezit van akten, bedoeld in het derde lid van artikel 78, alsmede van die ter tegemoetkoming, bedoeld in het eerste lid van artikel 80, geschiedt na de vaststelling van het bedrag over het voorgaande dienstjaar, op 1 April.

Artikel 133 (nieuw 130) wordt gelezen als volgt:

Aan de Protestantsche school te Piedra Plat op Aruba en de school der Roomsch Katholieke Missie te Boca St. Michiel op Curaçao wordt, zoolang zij niet voldoen aan de in deze verordening gestelde eischen wat leerlingen en onderwijskrachten betreft, jaarlijks eene bijdrage verleend van f 400, indien er een kweekeling, en van f 700, indien er een hulponderwijzer met het onderwijs belast is.

De Gouverneur acht het bijkens zijn Memorie van Toelichting noodzakelijk, dat de bijdragen, die er uit de koloniale kas aan de besturen van bijzondere scholen voor gewoon en meer uitgebreid lager onderwijs worden gegeven, verhoogd worden.

Waar in Nederland bij de laatste grondwetsherziening het beginsel is aangenomen, dat het bijzonder onderwijs een gelijk recht heeft op bekostiging van Staatswege als het openbare, zou het zeer onbillijk zijn in onze kolonie nog langer een zoo groot deel van de kosten van het bijzonder onderwijs te laten komen ten laste van de Roomsch Katholieke Missie, die hier de meeste scholen heeft.

De uitgaven aan de nieuwe regeling verbonden zullen niet gering zijn, doch dat mocht, meent hij, geen reden zijn om haar niet voor te stellen.

Gesteld toch eens, dat de Missie morgen ophield met het onderwijs te geven, dan zou er hier zeker niemand zijn, die niet van oordeel was, dat het Bestuur zelf de zaak zoo spoedig mogelijk ter hand moest nemen, en ook niemand, die zou meenen, dat men met minder scholen of met minder leerkrachten zou kunnen volstaan dan er nu door de Missie worden gehouden.

En waar men dus dan *voor de veel grootere kosten* niet zou terugdeinzen, omdat zij onder de meest noodzakelijke uitgaven der kolonie zouden worden gerekend, mag het aanzienlijk bedrag, dat er met de nieuwe regeling gemoeid is, thans geen beletsel zijn om aan de Missie een meer billijke vergoeding voor het geven van haar onderwijs te waarborgen.

Door de hiervolgende opgaven zal — hoopt hij — de Raad een overzicht krijgen van den omvang van het bijzonder onderwijs in onze kolonie, en kunnen zien wat de bijdragen zijn, die daarvoor thans uit de koloniale kas worden gegeven, en welke gegeven zullen worden, zoo de voorgestelde subsidieregeling tot stand komt.

Begin Januari 1919 waren op de scholen der Roomsch Katholieke Missie in de kolonie Curaçao werkzaam:

Scholen der fraters

Onderwijzers 1ste klasse 4
„ 2de „ 7
„ 3de „ 14
„ 4de „ 7
Kweekelingen 2
Totaal 34

Scholen der zusters Franciscanessen

Onderwijzeressen 1ste klasse 1
„ 2de „ 4
„ 3de „ 11
„ 4de „ 35
Kweekelingen 23
Totaal 74

Scholen der zusters Dominicanessen

Onderwijzeressen 1ste klasse 2
„ 2de „ 2
„ 3de „ 11
„ 4de „ 9
Kweekelingen 6
Totaal 30

Totaal onderwijzers en onderwijzeressen 138

Van deze leerkrachten kwamen er voor 1918 122, en komen er voor 1919, 125 in aanmerking voor een bijdrage.

Volgens de nieuwe regeling (gewijzigd artikel 78) moeten de 138 leerkrachten als volgt worden gerangschikt:

6 hoofdonderwijzers à f 1800 — f 10800.
17 onderwijzers in het bezit van Engelsch-Spaansch en minstens één bijakte, of onderwijzeressen met taalakte en handwerken à f 1600 f 27200.
33 onderwijzers à f 1400 f 46200.
51 hulponderwijzers à f 800 f 40800.
31 kweekelingen à f 400 f 12400.
Te zamen f 137400.

Voor 1918 heeft de bijdrage voor de scholen der R. K. Missie bedragen f 63.666.68

Volgens de nieuwe regeling bedraagt de tegemoetkoming in de kosten van het aanschaffen van leermiddelen en voor het verschaffen van schoolbehoeften aan kinderen van kostelooze scholen (3de lid van art. 80) à f 1, per werkelijk schoolgaand kind f 5684.

(aantal werkelijk schoolgaande kinderen op alle scholen der Missie samen 5684)

Voor 1918 genoot de Missie voor tegemoetkoming in de kosten van het stichten, verbouwen of aankoopen van schoollokalen en het aanschaffen van meubelen (raming 1919 en 1920 f 4940.) f 4830

De onderwijzers werkzaam aan de scholen der R. K. Missie hebben de volgende extra-acten, waarvoor de bijdrage volgens het 3de lid van art. 78 wordt verhoogd:

2 akten Middelbaar onderwijs (Nederlandsch en Fransch) à f 200, f 400

47 akten lager onderwijs (21 op de M. U. L. O. en 26 op de G. L. O. scholen) f 2350

Toelagen aan de hoofden van scholen (artikel 78, 2de lid):

2 M. U. L. O. scholen à f 250, f 500

20 scholen voor G. L. O. met meer dan 150 leerlingen à f 150, f 3000

5 scholen voor G. L. O. met minder dan 150 leerlingen à f 100, f 500

Meerdere uitgaven f 81.337.32.

De kosten voor schoolbouw (1ste lid van artikel 80) zijn vooraf niet te berekenen.

Door de verlaging van het minimum aantal kinderen per onderwijzer zullen er op 1 Januari 1922 meer leerkrachten noodig zijn. Thans zijn er 13 waarvoor geen subsidie ontvangen wordt, zoodat deze voor een deel de noodige plaatsen zullen innemen. Naar het tegenwoordig aantal leerlingen wordt geraamd, dat er op 1 Januari 1922 voor nog 10 à 12 meer subsidie gegeven kan worden (art. 75, 4de lid).

Bij invoering van de voorgestelde regeling zal uit de koloniale kas voor elk der 119 leerlingen van het St. Thomas-college (M. U. L. O.) een bijdrage worden verleend van f 83,30; voor elk der 203 leerlingen van het St. Martinusgesticht (M. U. L. O.) een bijdrage van 63,—; en voor elk der 5362 leerlingen op de bijzondere lagere scholen der Missie een gemiddelde bijdrage van f 23,70.

In 1918 kostte aan de kolonie elk der 119 leerlingen van het St Thomascollege (M. U. L. O.) f 21,10; elk der 203 leerlingen van het St Martinusgesticht (M. U. L O) f 18; en elk der 5362 leerlingen op de scholen der Missie voor gewoon lager onderwijs f 11,60

Bij het openbaar onderwijs kostte elk der 152 leerlingen van de Hendrikschool f 161,11; elk der tien leerlingen van de Wilhelminaschool f 106,63; elk der 11 leerlingen van de fröbelklasse f 132,76; en elk der 701 leerlingen op de verschillende openbare lagere scholen f 64,61.

Tot nog toe genoten de besturen van de bijzondere scholen voor het onderwijs in de voorbereidende klassen geen bijdragen; wat in artikel 82 van het ontwerp-verordening is veranderd.

De scheepsbouw der wereld.

„Berlingske Tidende" gaat in een zeer interessant artikel de ontwikkeling na van den scheepsbouw in verschillende landen. Het blad schrijft o.a.:

Kort geleden werd het eerste voor Amerikaansche rekening in Japan gebouwde stoomschip afgeleverd. Ook China bouwt thans schepen voor Amerika. Te Hongkong werd kort geleden het eerste standaardstoomschip „The War Drummer" voor Amerikaansche rekening te water gelaten. Op Chineesche werven zijn thans een 12-tal stoomschepen van 8000 ton in aanbouw.

Een en ander is te meer opmerkenswaard, als men in aanmerking neemt, dat eenige jaren geleden Japan niet eens in zijn eigen behoefte aan scheepsruimte kon voorzien, doch in Engeland moest bijbestellen.

De Engelsche autoriteiten hebben niet alleen in Canada zoowel als in Australië den scheepsbouw bevorderd, doch ook getracht Britsch-Indië er toe te brengen denzelven op groote schaal te gaan beoefenen. Dit laatste was echter in verband met de bezwaren, verbonden aan den aanvoer van materialen en het bekomen van vaklieden niet uitvoerbaar.

Argentinië daarentegen zal voortaan ook zijn eigen schepen gaan bouwen.

Wat de Vereenigde Staten betreft, werden van 1 October 1917 tot 30 September 1918 1,956,455 br. reg. tons gebouwd, terwijl de Engelsche scheepswerven in 1913 bijvoorbeeld 1,933,153 br. reg tons afleverden. De Vereenigde Staten hebben derhalve de vredesproductie van Engeland bereikt. De gemiddelde bouwtijd voor 15 stoomschepen bij de firma Strinner & Eddy te Seatle, bedroeg 93 dagen.

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Febr. 1918 aandeden met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		Inhoud in M^3.			Inhoud in M^3.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Febr.	104	14,837	13,478	25	131,375	83.243
Vorige maand	119	15,164	13,825	27	154.484	96,150
Totaal.	223	30,001	27,303	52	285.859	179,393

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.